

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3066 Pana Posła Daniela Milewskiego z 10 czerwca 2024 roku w sprawie wsparcia innowacyjnych produktów sektora kultury, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Sektory kreatywne i kultury (dalej: SKK) stanowią niezwykle istotną gałąź polskiej gospodarki nie tylko ze względów ekonomicznych, ale i kulturotwórczych. Aby jednak podmioty zaliczane do SKK i ich produkty były konkurencyjne zarówno na rynku polskim, jak i na rynkach zagranicznych, konieczne jest systemowe wsparcie ich rozwoju. Przez wzgląd na to w 2022 r. została powołana państwowa instytucja kultury, której zadaniem jest projektowanie i koordynowanie takiego wsparcia – Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych (dalej: CRPK). Instytucja ta realizuje działania w szeregu obszarów, od sieciowania i edukacji, przez promocję, na wsparciu finansowym skończywszy. Jednym z podstawowych kryteriów w programach dotacyjnych CRPK jest innowacyjność projektowanych przedsięwzięć i produktów, a także ich potencjał sprzedażowy. Centrum wspiera również współpracy międzybranżowe i międzysektorowe (np. ze środowiskiem akademickim czy branżą nowych technologii), co pozwala odnajdywać synergię i skuteczniej pomagać polskiemu przemysłowi kreatywnemu i kultury.

Ad 2.

W Polsce obecnie już funkcjonują różne formy wsparcia dla realizacji produkcji audiowizualnych. Podstawową rolę w systemie zachęt i wspierania produkcji audiowizualnej pełni Polski Instytut Sztuki Filmowej (dalej: PISF), który dofinansowuje różne dziedziny kinematografii w ramach programów operacyjnych. Programy są podzielone na priorytety z alokacjami środków.

Polski Instytut Sztuki Filmowej działa przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii, z którą zgodnie realizuje zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej, wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, a w szczególności filmów artystycznych, wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych. Instytut dofinansowuje przedsięwzięcia z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów, dystrybucji filmów i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej oraz wspiera rozwój potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego.

Dofinansowanie przedsięwzięcia odbywa się w formie dotacji, a w przypadku projektów filmowych i produkcji filmów również jako pożyczka lub poręczenie. Dofinansowanie nie może przekroczyć 50% budżetu filmu, z wyjątkiem ambitnych filmów artystycznych, filmów trudnych i niskobudżetowych, gdzie maksymalnie może wynieść 90% budżetu. Instytut

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

przyznaje dofinansowanie na podstawie umowy cywilnoprawnej zawieranej przez dyrektora po zasięgnięciu opinii ekspertów. Instytut ma obowiązek kontrolowania rozliczenia przychodów i kosztów, przebiegu realizacji oraz prawidłowości wykorzystania dofinansowania. Beneficjent dofinansowania musi zwrócić otrzymane środki w przypadku osiągnięcia zysku zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

Minister określa warunki i tryb udzielania dofinansowania oraz istotne elementy wniosków i umów poprzez rozporządzenie, aby zapewnić realizację celów, efektywne wykorzystanie środków i przejrzystość. Ekspertów powołuje minister spośród przedstawicieli środowisk filmowych na okres 12 miesięcy. Eksperti sporządzają pisemne opinie, analizując przedsięwzięcia według określonych kryteriów. Otrzymujący dofinansowanie musi wykorzystać środki zgodnie z ich przeznaczeniem i umową.

Wspomniana na wstępie ustawa o kinematografii nie jest jednak jedyną podstawą funkcjonowania wsparcia dla produkcji audiowizualnych. Innym narzędziem w zakresie wspierania twórczości audiowizualnej jest ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej, która określa szczegółowe zasady przyznawania i rozliczania wsparcia finansowego dla produkcji audiowizualnych.

Standardowe produkcje mogą liczyć na wsparcie w wysokości połowy całkowitych kosztów produkcji, limity te ulegają zwiększeniu w przypadku produkcji skierowanych do dzieci lub promujących polskie dziedzictwo, a także w przypadku koprodukcji międzynarodowej z udziałem polskim. Koszty kwalifikowalne obejmują szeroki zakres kosztów, w tym produkcji, scenografii, podróży, montażu, postprodukcji, zaangażowania osób do produkcji, nabycie praw do muzyki i materiałów archiwalnych.

Ad 3.

Obecnie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie toczą się prace nad takim instrumentem.

Ad 4.

W ramach analizy i zaproponowania zmian w modelu obecnego wsparcia produkcji audiowizualnych planowana jest organizacja Forum Rynku Audiowizualnego. Podkreślić należy, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dostrzega potrzebę zmian w obecnym systemie wsparcia produkcji audiowizualnej, który obecnie nie do końca odpowiada skali potrzeb rynku. Omawiana powyżej (w odpowiedzi na pytanie 2) ustawa o kinematografii ma już niemal 20 lat i jest nieadekwatna do wyzwań obecnych czasów. Dlatego planuje się wypracowanie nowego modelu wspierania utworów audiowizualnych. Do dyskusji zaproszone zostaną organizacje rynku audiowizualnego oraz podmioty na nim funkcjonujące: organizacje zrzeszające twórców i producentów, związki zawodowe rynku filmowego i nadawców, a także serwisy streamingowe oraz kina.

Wśród konkretnych rozwiązań, które będą poddawane dyskusji w ramach Forum Rynku Audiowizualnego, proponowane jest ograniczenie systemu zachęt w obecnie funkcjonującej postaci oraz ograniczenie dotacji i przejście na system opierający się na zwrotach podatkowych (*tax incentive*). Celem takiej zmiany jest wprowadzenie mechanizmu samofinansowania przy jednoczesnym utrzymaniu systemu eksperckiego w zakresie np. debiutów oraz produkcji ambitnych artystycznie.

Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego zależy na tym, żeby polski rynek audiowizualny w zakresie możliwości jego finansowania był przejrzysty i przewidywalny i tym właśnie Ministerstwo będzie się kierować przy tworzeniu polityki w tym obszarze. Celem MKiDN jest stworzenie optymalnego modelu finansowania tej branży w Polsce, jak również zachęt do tego, żeby w tę branżę angażowali się inwestorzy prywatni, w tym także

sektor bankowy w zakresie finansowania pomostowego, gdyż brak takiego finansowania często hamuje sprawną realizację filmów czy seriali.

Ad 5.

W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ostatnim czasie zidentyfikowano szereg barier rozwojowych dla polskich przemysłów kreatywnych kultury. Można je podzielić na trzy zasadnicze kategorie:

I. Niewystarczająco zoptymalizowany ekosystem wsparcia publicznego:

- nieskuteczny centralny ośrodek i rozproszenie inicjatyw wspierających przemysł kreatywne ograniczają efektywność podejmowanych działań,
- niektóre z dotychczas wdrażanych instrumentów w niewystarczającym stopniu uwzględniały specyfikę poszczególnych branż kreatywnych, przez co wsparcie nie zawsze było optymalnie dystrybuowane,
- brak wieloaspektowego wsparcia przedsięwzięcia, np. prototypowanie i promocja,
- wsparcie przemysłów kreatywnych w zakresie współpracy z sektorami nauki, finansów, technologii i marketingu było niewystarczająco skoordynowane i sprofilowane,
- deficyt adekwatnych narzędzi służących stymulowaniu wytwarzania *content innovation* poprzez rozwijanie współpracy i projektów międzybranżowych,
- niski poziom usieciowienia przemysłów kreatywnych wpływa ujemnie na efektywność działań podejmowanych na rzecz rozwoju danej branży,
- niewystarczająco rozwinięte są narzędzia służące wykorzystaniu potencjału eksportowego i promocyjnego przemysłów kreatywnych,
- nieadekwatna skala wsparcia zarówno w stosunku do potrzeb, jak również w porównaniu z intensywnością i skalą rozwiązań wdrażanych w innych krajach na rzecz podmiotów konkurujących z polskimi przemysłami kreatywnymi na zglobalizowanych rynkach,
- skuteczność ekosystemu wsparcia ograniczają również niewystarczające działania informacyjno-promocyjne – w konsekwencji istotna część podmiotów nie posiada wiedzy o dostępnej ofercie, możliwościach i korzyściach,
- niewystarczające zaawansowanie narzędzi analitycznych umożliwiających bieżące monitorowanie poszczególnych branż zgodnie z ich specyfiką, ogranicza możliwości diagnostyczne i wpływa ujemnie na adaptowalność ekosystemu wsparcia na poziomie wdrożeniowym,
- niepełne wykorzystanie potencjału współpracy polskich przemysłów kreatywnych z sektorem publicznym.

II. Niewystarczające wykorzystanie synergii i potencjału kooperacji międzybranżowej oraz współpracy przemysłów kreatywnych z nauką, sektorem finansowym, sektorem technologicznym i administracją publiczną:

- poszczególne branże kreatywne w niewystarczającym stopniu identyfikują możliwości współpracy z innymi branżami i sektorami, przez co nie w pełni wykorzystany jest potencjał kooperacji umożliwiającej realizację innowacyjnych projektów interdyscyplinarnych,
- inne sektory w niewystarczającym stopniu znają i rozumieją specyfikę i potencjał przemysłów kreatywnych,

- potencjał polskich przemysłów kreatywnych nie jest w pełni wykorzystywany na rzecz zadań realizowanych przez sektor publiczny,
- dostępność i skala oferty edukacyjnej adresowanej dla profesjonalistów i aspirujących do tego miana, dostosowanej do potrzeb branż przemysłów kreatywnych są niewystarczające,
- mało rozpowszechniony model współpracy uczelni i przedsiębiorstw ukierunkowanej na realizację projektów, wdrożenia i komercjalizację produktu,
- dostępna dla profesjonalistów z sektorów kreatywnych w niewystarczającym stopniu korzysta z wiedzy i doświadczenia praktyków,
- niewystarczające wykorzystanie potencjału nowych technologii na rzecz rozwoju przemysłów kreatywnych,
- niedobór pracowników o odpowiednich kwalifikacjach utrudnia redukcję deficytów kadrowych w polskich przemysłach kreatywnych,
- w przemysłach kreatywnych, w szczególności w niewielkich przedsiębiorstwach, występują deficyty zasobów i umiejętności związanych z zarządzaniem, marketingiem, przygotowaniem i rozliczaniem projektów, tworzeniem biznesplanów, opracowywaniem i wdrażaniem strategii rozwoju firmy itp.

III. Niewystarczający poziom zrozumienia znaczenia potencjału przemysłów i kompetencji kreatywnych dla rozwoju Polski:

- niepełne wykorzystanie potencjału konsumpcji wewnętrznej dóbr i usług wytwarzanych przez polskie przemysły kreatywne,
- niepełne wykorzystanie potencjału przemysłów kreatywnych na rzecz realizacji celów innych polityk publicznych.

Wszystkie powyższe wyzwania wyznaczać będą działania Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych jako centralnego ośrodka wsparcia tej gałęzi polskiej gospodarki z ramienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ad 6.

W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego toczą się obecnie prace koncepcyjne nad opracowaniem dokumentu wizyjnego określającego m.in. cele strategiczne rozwoju sektorów kreatywnych i kultury w Polsce. Trwa mapowanie potrzeb i postulatów poszczególnych branż kreatywnych i innych interesariuszy z sektora kultury, tak aby ostatecznie zaprojektowane mechanizmy i kierunki wsparcia były jak najbardziej adekwatne i zapewniały możliwie najefektywniejsze wykorzystanie środków publicznych.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec